

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/117/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011610
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121011610.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Cabanom, PhD., v trestnej veci odsúdeného: K. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, M., Ukrajina, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarove nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 16.09.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. X písm. a), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd návrh odsúdeného: István Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, M., Ukrajina, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 04.02.2021, sp. zn. 0T/28/2021,
z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 03.08.2021 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh odsúdeného: István Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, M., G., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v D. Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený v čase rozhodovania o jeho návrhu o podmiennečné prepustenie vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia trest odňatia slobody vo výmere 1 rok za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 04.02.2021, sp. zn. 0T/28/2021.

Odsúdený vo svojom návrhu uvádza, že žiada o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Spáchanie trestného činu veľmi ľutuje. Vykonávaný trest odňatia slobody mu bol veľkým ponaučením a je pripravený zaradiť sa späť do spoločnosti a žiť bez akýchkoľvek priestupkov.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené listinné dôkazy a to: hodnotenie odsúdeného vypracované riaditeľom ÚVTOS, skrátený výpis klienta, odpis z registra trestov, rozhodnutie Okresného súdu Bratislava II zo dňa 04.02.2021, sp. zn. 0T/28/2021.

Z hodnotenia riaditeľa UVTOS Hrnčiarovce nad Parnou vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody v predchádzajúcom ústave bolo na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektoval, v kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvolával. V osobných veciach si udržiaval primeraný poriadok. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa odsúdených dodržiaval. Pracovne zaradený nebol. Disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný nebol. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas jeho pobytu v tunajšom ústave je na požadovanej úrovni. Príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje, v kolektíve odsúdených konfliktné situácie nevyvoláva. V osobných veciach si udržiava primeraný poriadok. Výkonom funkcie z radov odsúdených nebol poverený. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa odsúdených dodržiava. V tunajšom

ústave disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný nebol. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Počas výkonu trestu v tunajšom ústave je od dňa 07.07.2021 pracovne zaradený na pracovisku mimo ústav s dohľadom N. M.. Jeho pracovná morálka je na požadovanej úrovni, riadne sa snaží využívať fond pracovnej doby. Podľa potreby a určenia sa zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného v oblasti udržiavania čistoty a upravenosti ubytovacích priestorov ústavu. Kontakt formou korešpondencie a telefonovania udržiava počas výkonu trestu s matkou. Po ukončení výkonu trestu sa plánuje vrátiť bývať na adresu trvalého pobytu. Do skupinových foriem práce vo výkone trestu zaradený nie je. Je mu venovaný individuálny prístup so zameraním k preberaniu zodpovednosti za svoje správanie a o posilnenie empatie voči iným. Možno konštatovať, že odsúdený plní stanovené ciele programu zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. V súčasnosti nie je voči menovanému vedené ďalšie trestné stíhanie. Riaditeľ konštatuje, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča ho podmiennečne prepustiť.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmiennečného prepustenia 31.07.2021.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že odsúdený má v registri trestov 2 záznamy a to z rokov 2020 a 2021.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že navrhuje žiadosť odsúdeného zamietnuť z dôvodu nesplnenia druhej materiálnej podmienky.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že by chcel byť podmiennečne prepustený, nakoľko má 3 maloleté deti a potrebuje zabezpečiť rodinu.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku „O podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka a ak ide o odsúdeného na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, po uplynutí troch rokov od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.“

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona „Súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody, ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.“

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona „Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.“

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu

mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmienečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmienečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmienečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmienečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmienečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmienečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmienečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitém zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Súd v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, a dospel k nasledovným záverom.

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ku dňu 30.05.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o žiadosti odsúdeného dňa 16.09.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená je. Súd poukazuje na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, podľa ktorého odsúdený dodržiava ústavný poriadok, je pracovne zaradený, nebol disciplinárne potrestaný a plní ciele stanovené programom zaobchádzania.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd posúdil všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti ako aj resocializačnú prognózu odsúdeného. Odsúdený bol doposiaľ dvakrát súdne trestaný. Prvýkrát bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava zo dňa 19.08.2020 sp. zn. 0T/234/2020 pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, ktorým rozhodnutím mu bol uložený podmienečný trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace so skúšobnou dobou v trvaní 2 roky a 6 mesiacov. Odsúdeného ani bezprostredná hrozba výkonu trestu odňatia slobody nedokázala motivovať k tomu, aby dokázal žiť riadnym životom, dodržiavať všeobecné pravidlá spoločenského správania a neporušovať zákony a počas plynutia vyššie uvedenej skúšobnej doby sa dopustil spáchania ďalšieho úmyselného trestného činu, pričom ide o trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, ktorého podstata spočíva v tom, že odsúdený vykonával činnosť, na ktorú sa vzťahovalo rozhodnutie súdu o zákaze činnosti. Zároveň sa odsúdený opätovne dopustil trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, za ktorý už bol v nedávnej minulosti odsúdený, preto možno hovoriť o recidíve trestnej činnosti. Táto povaha trestnej činnosti svedčí o nerešpektovaní rozhodnutia súdu zo strany odsúdeného, o ľahostajnom prístupe odsúdeného k dodržiavaniu právneho poriadku a k následkom, ktoré pre neho môže mať takéto správanie v skúšobnej dobe, pričom všetky uvedené skutočnosti sa stali v rokoch 2020 a 2021, teda len v

období posledných pár mesiacov. Odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody síce prvýkrát, pričom je zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, avšak ani táto skutočnosť sama o sebe nemôže viesť k vyhovneniu návrhu odsúdeného (podporne súd poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 07.01.2021, sp. zn. 6Tos/179/2020). Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno očakávať, že po podmiennečnom prepustení v budúcnosti povedie riadny život.

Vzhľadom na spáchanú trestnú činnosť, okolnosti jej spáchania, ako aj nedávne obdobie, kedy k nej došlo, mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, teda tak, že návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.